

Landelijke Vergadering Ned. Geref. Kerken 2004 te Lelystad - amendement

Onderwerp: WAP
Code: 41.3f
Datum: 17 juni 2004
Ingediend door: regio Arnhem

Waardering

Onze regio heeft grote waardering voor het werk van Cie WAP. Dat gold al voor het oorspronkelijke rapport, en te meer voor de wijze waarop inbreng uit de vergadering is verwerkt. Toch blijft er één belangrijk verschil van inzicht en een paar kleinere punten.

Status: juridisch of kerkelijk

Het belangrijkste is de status van de toekomstige Commissie en van de richtlijn.

Wij willen dat het een commissie wordt waar je advies kunt krijgen over werkomstandigheden en arbeidsvoorwaarden van predikanten. Niet een commissie die hoorzitting houdt over de vraag of een ontslag terecht is (art 10 lid 3) want daar is de regio voor. Niet een commissie die uitspraken doet hoe je de richtlijn uit moet voeren (art 20) want dat treedt in de bevoegdheid van de kerkenraad.

Nauw hiermee samenhangend is de status van de WAP-richtlijn. Wordt het een juridische binding of een kerkelijke standaard?

Dat laatste bepleiten wij; het spoort precies met de toonzetting van onze andere kerkordelijke regels: je houdt je eraan tenzij je verantwoordt waarom je dat niet doet. En (voor wie dat meer zegt...) het spoort met de wijze waarop in de samenleving normerende afspraken worden gemaakt tussen zelfstandige rechtslichamen, vgl. de code Tabaksblad die ingevoerd is met de regel *comply or explain*.

Wij waarderen het dus dat er een norm komt voor arbeidsomstandigheden, maar we willen niet meegaan in de juridische binding daaraan. Als we de voorstellen van de Cie volgen, dan zijn we roomser dan de paus of te wel juridischer dan de vrijgemaakten die zo'n binding aan hun eigen GMV-norm niet kennen. Wat het volgen van de Cie-voorstellen zou betekenen, willen we u ter vergadering graag illustreren met enkele voorbeelden.

Zeker: in ons voorstel kan een dominee niet naar de rechter als hij vindt dat hij onderbetaald wordt en in het Cie-voorstel wel. Maar die kant willen we ook niet op. Een norm, een standaard, willen wij wel en we denken dat onze aanpak zelfs effectiever is. Immers: een standaard gaat in zodra het besluit genomen is; een juridische binding gaat pas in wanneer kerken hun beroepsbrief hebben aangepast, wat potentieel 40 jaar kan duren. Verder: een standaard kent geen mazen en behoeft geen uitzonderingsbepalingen.

Voorstel tot behandeling

Het lijkt ons nuttig als de vergadering zich eerst over de hoofdvraag buigt: een juridische of een kerkelijke binding, verwoord in ons amendement 1a. Pas wanneer dat beslist is, heeft het zin om onze uitwerking daarvan in 1b t/m 1m te toetsen. Daarna volgen nog enkele amendementen die hier los van staan.

We beseffen dat we met deze voorstellen veel vragen van de lezer en van de vergadering. Desgewenst kunt u [de volledige tekst in pdf](#) nalezen zoals die er zou uitzien indien onze amendementen aanvaard worden. Alleen is daarbij de huidige nummering gehandhaafd.

Amendement 1a: Status van de richtlijn

WAP - amendement regio Arnhem - 41.3f

Voorstel:

wijzig preambule, "Status van de richtlijn" als volgt

De kerken zijn (art. 9 AKS) verantwoordelijk voor een behoorlijke voorziening in het levensonderhoud van de predikanten. Formeel gezien is elke kerk zelf verantwoordelijk voor de wijze waarop daaraan inhoud gegeven wordt. Niettemin is het zowel voor de predikanten als voor de kerken wenselijk om richtlijnen te hebben waaraan het begrip "behoorlijke voorziening" valt te toetsen. Onderstaande WAP richtlijn geldt als standaard in dezen; de kerken zullen zich daaraan houden dan wel verantwoorden waarom ze ervan afwijken. Die verantwoording vindt onder meer plaats bij goedkeuring van de beroepsbrief (art. 7 AKS) en bij de regeling voor ontslag (art. 10 AKS) maar omvat ook de gewone verantwoordingsplicht van een kerkenraad aan gemeente en predikant.

Met name in situaties van schorsing en ontslag dienen de kerken te beseffen dat hun handelen eventueel ook voor een burgerlijke rechter te verantwoorden moet zijn. Overeenkomstig art. 10 AKS zal de hierbij gevoegde "Procedure voor ontslag van een predikant om gewichtige redenen" daarbij richtinggevend zijn.

Motivering:

Hier verwoorden we onze visie als boven omschreven: een standaard die voor allen geldt. In de laatste zin leggen we de verbinding met het AKS, dat in de nu voorgestelde vorm de "Procedure" incorporeert in de regelgeving. Daarmee krijgen predikanten dezelfde rechtsbescherming als de Cie beoogt, maar in onze versie geldt die bescherming meteen en voor iedere predikant.

Amendement 1b, op artikel 1 lid 2

Voorstel:

schrap de tekst vanaf "In de beroepingsbrief voor predikanten" t/m "bij deze brief is gevoegd"

Motivering:

We willen deze juridische binding niet, en we willen de kerkelijke binding nu meteen en niet pas als men de papieren heeft herzien.

Amendement 1c, op artikel 3 lid 1

Voorstel:

wijzig de eerste regel van het lid als volgt:

Als standaard voor een behoorlijke voorziening in het levensonderhoud van de predikant gelden de GMV-tabellen alsmede de richtlijnen van het GMV terzake traktementen en vergoedingen en het bijbehorend rekenmodel, voorzover hiervan in de WAP-richtlijn niet is afgeweken.

Motivering:

Wijziging is een rechtstreeks gevolg van onze andere insteek. We hebben nòg een amendement bij dit artikel, dat echter van andere aard is.

Amendement 1d, op artikel 10 lid 3 en 4

Voorstel:

Beide leden vervangen door één lid 3:

Indien de kerkenraad geen andere oplossing ziet dan ontslag, volgt hij de "Procedure voor ontslag van een predikant om gewichtige redenen", die als bijlage bij deze richtlijn is gevoegd.

Motivering:

Aanvankelijk waren wij tegen een verplichte adviesaanvraag. We hebben ons laten overtuigen dat zo iets wenselijk is. Maar dan met instandhouding van de regel: een kerkenraad handelt, een

WAP - amendement regio Arnhem - 41.3f

regio toetst en een commissie adviseert. Deze Cie gaat over geld en moet niet proberen de rechtmatigheid van ontslag in z'n opdracht te incorporeren. Dat is de kern van de regio-taak. Dat een financiële regeling technische en administratieve kanten heeft die een verplicht advies wenselijk maken, valt te billijken. Een dominee en een kerkenraad mogen best advies vragen, maar het kerkordelijk verplichte advies vraagt de regio. Wie moet oordelen, dient zich te laten adviseren en het is de regio die oordeelt. Daarom willen we bij dit artikel volstaan met de aanwijzing: volg de procedure. De adviesvraag plaatsen wij bij artikel 12, zie volgende amendement.

Amendement 1e, op artikel 12 lid 2

Voorstel:

Aan dit lid toevoegen de woorden

die daarover oordeelt, gehoord het advies van de Landelijke Adviescommissie WAP.

Motivering:

als gezegd: hier hoort het verplichte advies thuis.

Amendement 1f, op artikel 20

Voorstel:

Vervang dit artikel door:

Over de interpretatie van deze richtlijn beslist de Landelijke Adviescommissie WAP en zij is daarover verantwoording verschuldigd aan de Landelijke Vergadering. Tegen de toepassing ervan staat beroep open in de kerkelijke weg.

Motivering:

We onderscheiden twee soorten geschil: over de interpretatie en over de toepassing. Als een kerkenraad en predikant de regeling over vrije zondagen verschillend uitleggen, dan beslist de LA-WAP dat geschil. Als de kerkenraad het vertikt om de predikant vrij te geven, dan moeten ze echter bij de regio zijn.

De voorliggende tekst is in onze ogen onmogelijk: je kunt niet bij de regio in beroep gaan tegen een uitspraak van de LA-WAP; daar heeft die regio immers niks over te zeggen.

Amendement 1g, op Proc artikel 1 lid d

Voorstel:

Schrap dit lid (= mededeling dat advies gevraagd wordt)

Motivering:

Wij vinden mededeling dat advies gevraagd zal worden zowel te laat als te vroeg. Te laat, want men zal zicht toch wel hebben laten adviseren alvorens een financiële regeling voor te stellen? En te vroeg, want een finaal advies is pas nodig als de regio al dan niet instemt.

Amendement 1g, op Proc artikel 1

Voorstel:

Voeg een nieuw lid toe:

d een verantwoording van het gevoerde beleid om ontslag te voorkomen,

Motivering:

Wij vinden het als normstelling voor behoorlijk bestuur wenselijk dat de kerkenraad zich verantwoordt over wat hij gedaan heeft om ontslag te voorkomen.

Amendement 1i, op Proc artikel 3 lid 3 t/m artikel 6 lid 6

Voorstel:

deze totale passage vervangen door:

- lid 3 Indien de kerkenraad haar voornemen handhaaft, doet de kerkenraad aan de gemeente mededeling van het voorgenomen ontslag met het oog op haar instemming
- lid 4 Indien de kerkenraad haar voornemen handhaaft, verzoekt de kerkenraad binnen twee weken na ontvangst van het verweer of na het verstrijken van de termijn voor verweer aan de regionale vergadering van de regio waartoe de gemeente behoort om goedkeuring conform art. 10 AKS.
- lid 5 Het verzoek bevat het voornemen tot ontslag zoals omschreven onder art. 1 punt a, b, c en d
- lid 6 De predikant ontvangt per gelijke post een afschrift van het verzoek om goedkeuring.

Artikel 4 Behandeling door regionale vergadering

- lid 1 De samenroepende kerk bepaalt na ontvangst van het verzoek de datum waarop de mondelinge behandeling zal plaatsvinden en informeert de betrokken kerkenraad schriftelijk over deze datum, die niet later valt dan zes weken na ontvangst van het verzoek.
- lid 2 De samenroepende kerk zendt een afschrift van het verzoek om goedkeuring aan de betrokken predikant met bevestiging van de datum van de mondelinge behandeling.
- lid 3 De samenroepende kerk zendt een afschrift van het verzoek om goedkeuring aan de Landelijke Adviescommissie WAP met verzoek om advies over de voorgestelde financiële regeling
- lid 4 De predikant kan tot tien dagen voor de mondelinge behandeling een verweerschrift indienen. Een afschrift van het verweerschrift wordt terstond aan de verzoekende kerkenraad gezonden.
- lid 5 De regionale vergadering verzoekt een genabuurde regionale vergadering om het vervolg van de procedure bij te wonen en zo weloverwogen te bewilligen in het te nemen besluit
- lid 6 De regionale vergadering hoort de kerkenraad en de predikant in elkaars aanwezigheid. In bijzondere gevallen kan de regionale vergadering besluiten ieder apart te horen. De regionale vergadering kan een commissie benoemen, die belast wordt met de mondelinge behandeling.
- lid 7 De kerkenraad, de predikant en de overige afgevaardigden, die bij het voorgenomen ontslag betrokken zijn geweest of belang hebben, nemen niet deel aan de beraadslagingen.
- lid 8 De regionale vergadering beslist met bewilliging van een genabuurde regionale vergadering over:
 - a de aangevoerde gronden voor het ontslag;
 - b de vraag of en hoe lang betrokkene beroepbaar blijft;

WAP - amendement regio Arnhem - 41.3f

- c de financiële regeling, na ingewonnen advies van de Landelijke Adviescommissie WAP.
- lid 9 De regionale vergadering stelt de betrokken predikant en de kerkenraad onverwijld, doch uiterlijk binnen een week na de vergadering waarin de besluitvorming plaatsvond, schriftelijk in kennis van haar besluit.

Motivering:

Artikel 3 lid 3 is toegevoegd (mededeling aan de gemeente) vanuit de discussie over AKS. Omdat artikel 10 AKS nu naar de "Procedure" verwijst, moet ook de gemeente in beeld komen. Verder hebben we de adviesaanvraag verhuisd van kerkenraad naar regio en de verschillende rollen wat netter verdeeld. Bijvoorbeeld: het oude art 3 lid 5 en 6 beschrijft regio-werk onder het kopje "besluit kerkenraad"; dat hebben we rechtgezet.

Amendement 1j, op Proc artikel 7

Voorstel:

nummering veranderen in Artikel 5

Motivering:

er is wat weggevallen

Amendement 1k, op Voorstellen 2.

Voorstel:

Schrap de eerste zin ("Voor bestaande" t/m "van toepassing verklaard")

Motivering:

in lijn met onze gehele herziening

Amendement 1l, op Voorstellen 3.

Voorstel:

Vervang de beide eerste zinnen (dat is: t/m "actualiseren") door:

De Landelijke Vergadering stelt een Landelijke Adviescommissie WAP in die de taak heeft de WAP-Richtlijn te interpreteren en te actualiseren.

Motivering:

De oorspronkelijke tekst spoort noch met de eigen voorstellen van de Cie (art 20 van de richtlijn: uitspraak doen in geschil; dat is iets anders dan adviseren) noch met onze voorstellen.

Amendement 1m, op Voorstellen 3.

Voorstel:

Vervang de op één na laatste alinea door:

De Commissie adviseert kerken en predikanten desgevraagd over werkomstandigheden en arbeidsomstandigheden van predikanten. Ook adviseert zij, bij voorgenomen ontslag van een predikant, de regio over de financiële regeling, op basis van de aangenomen Richtlijn.

Motivering:

Niet over de gronden en wel over de gelden.

Amendement 2, op artikel 3 lid 1 van de Richtlijn

Voorstel:

Vervang de tweede zin (over de bevoegdheid om wijzigingen te beperken of uit te sluiten) door:

De Landelijke Adviescommissie WAP is bevoegd de WAP-richtlijn aan te passen, onder

WAP - amendement regio Arnhem - 41.3f

voorbehoud van goedkeuring door de Landelijke Vergadering.

Motivering:

Wat is "toepasbaarheid van een wijziging"? Bedoeld zal zijn: als het GMV de regels verandert, dan behoudt de Cie een eigen oordeel daarover. Maar het woord "toepasbaarheid" vinden we ongelukkig: dat woord beschrijft of toepassing *mogelijk* is maar het gaat erover of we toepassing *wenselijk* vinden.

Onze tekst is eenvoudiger en ruimer: hij omvat ook de bevoegdheid om aanpassingen te doen op basis van voortschrijdend inzicht, mits achteraf goedgekeurd door de LV.

Amendement 3, op artikel 14 lid 3 en 4

Voorstel:

Schrap lid 3 en vervang de eerste zin van lid 4 door:

Van de bespreking van het voorgenomen besluit tot schorsing met de betrokken ambtsdrager wordt door de kerkenraad verslag gemaakt.

Motivering:

Terecht stelt lid 2 dat bij schorsing de procedure van art 30 AKS geldt. Die regeling is helder: kerkenraad bespreekt voornemen tot schorsen met de predikant en vraagt dan goedkeuring aan de naburige gemeente. Schorsing is naar z'n aard onmiddellijk en tijdelijk. Wel moet het fatsoenlijk besproken zijn en daarom kan lid 4 (met genoemde aanpassing) blijven staan.

Amendement 4, op artikel 15

Voorstel:

dit artikel schrappen

Motivering:

Voor deze figuur ("op non-actief stellen") bestaat geen enkele grond in het AKS. Niettemin kan het noodzakelijk zijn. Maar daar moet de kerkenraad dan maar rekenschap van geven. Er een heel artikel over aannemen suggereert dat dit ook een van de normale dingen is die kunnen gebeuren en dat is niet zo.

Amendement 5, op artikel 17

Voorstel:

Voeg een lid 5 toe:

De verhouding waarin de predikant tot de betrokken gemeente staat, dient geregeld te worden onder goedkeuring van de regionale vergadering.

Motivering:

Het AKS art 11 schrijft goedkeuring van de regio voor. In het reglement wordt dit niet gemeld. Niet per se nodig dit in het reglement te noemen, het AKS is duidelijk genoeg, maar omdat de regio op andere punten wel wordt genoemd is het voor de consistentie wenselijk het toe te voegen.

Amendement 6, op artikel 19 lid 2

Voorstel:

voeg in na "Voor het percentage dat de predikant" het woord "niet".

Motivering: foutje.